

SKAGERAK KRAFT AS
Postboks 80
3901 PORSGRUNN

Vår dato: 14.09.2026

Vår ref.: 202512124-52 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Skagerak Kraft AS – Begrunnelse for utredningsprogram for Brunla solkraftverk

Innhold

1 Innledning	2
2 NVEs behandling av meldingen	2
2.1 Høring av melding	2
2.2 Innkomne merknader og kommentar fra tiltakshaver	3
2.3 NVEs fastsettelse av utredningsprogram	3
2.4 Andre innspill mottatt i høringen av meldingen	3
2.5 Videre Prosess	4
3 NVEs vurdering av krav til utredninger	5
3.1 Prosess, metode og avbøtende tiltak	5
3.2 Beskrivelse av tiltaket	5
3.3 Virkninger for miljø og samfunn	6
3.3.1 Landskap	6
3.3.2 Kulturminner	7
3.3.3 Friluftsliv	8
3.3.4 Støy	9
3.3.5 Lysrefleksjon	10
3.3.6 Naturtyper	10
3.3.7 Vegetasjon	11
3.3.8 Dyreliv	11
3.3.9 Fremmede arter og planteskadegjørere	12

3.3.10 Geologisk mangfold	12
3.3.11 Samlet belastning, jf. naturmangfoldloven §10	13
3.3.12 Andre sumvirkninger	13
3.3.13 Økosystemtjenester	14
3.3.14 Samfunnssikkerhet	14
3.3.15 Naturfare	14
3.3.16 Vassdrag	15
3.3.17 Vann- og grunnforurensning	16
3.3.18 Klima	16
3.3.19 Landbruk	18
3.3.20 Mineralressurser	19
3.3.21 Lokalt og regionalt næringsliv	20
3.3.22 Annen infrastruktur	20
3.4 Utredning av nettilknytningens virkninger for miljø og samfunn	22
Vedlegg A – Oversikt over mottatte høringsinnspill	23

1 Innledning

NVE mottok 23.05.2025 melding etter forskrift om konsekvensutredninger om Brunla solkraftverk i Larvik kommune i Vestfold fylke. En melding er et tidlig varsel om et planlagt prosjekt, som skal legge grunnlag for å avklare hva som må utredes før tiltakshaver kan søke om konsesjon for tiltaket etter energiloven. Meldingen inneholder en beskrivelse av prosjektet og et forslag til hva som skal utredes.

NVE har i dag fastsatt utredningsprogram for Brunla solkraftverk. Dette notatet inneholder NVEs vurderinger, og refererer til meldingen fra tiltakshaver og innkomne merknader. Dette bakgrunnsnotatet skal leses i sammenheng med det fastsatte utredningsprogrammet, som er oversendt samtidig.

For mer utfyllende informasjon om tiltaket, se meldingen som ligger tilgjengelig på sakens nettside: www.nve.no/23645/A.

2 NVEs behandling av meldingen

2.1 Høring av melding

NVE sendte meldingen på høring i brev av 24.04.2026, med frist for merknader satt til 12.06.2026.

Høring av melding om Brunla solkraft ble koordinert med høring av melding om Snippen solkraftverk fra samme tiltakshaver, og Rødbøl solkraftverk og Håkestad solkraftverk innsendt fra Pyur Energy AS da disse prosjektene er planlagt i samme kommune og i nærhet til hverandre.

Høringen av meldingen ble kunngjort i to innrykk i Østlandsposten. I tråd med praksis for meldinger for solkraftverk vurderte NVE at det ikke var nødvendig å gjennomføre møte med kommunale og regionale myndigheter, eller folkemøte, i forbindelse med behandlingen av meldingen.

I høringsbrevet ba vi om innspill til hvilke utredninger som bør gjennomføres i forbindelse med konsekvensutredningen.

2.2 Innkomne merknader og kommentar fra tiltakshaver

NVE mottok totalt 27 høringsuttalelser til meldingen. En oversikt over mottatte høringsinnspill kan finnes i vedlegg A til dette dokumentet. Skagerak Kraft AS har kommentert høringsuttalelsene i brev av 25.06.2026.

De viktigste innspillene til utredningsprogrammet omhandler å utrede virkninger for friluftsliv, herunder klatring og skiløyper, utrede bedre og mer omfattende kartlegginger av naturmangfold, samt vurdere virkninger for landskap, samlet belastning fra flere solkraftprosjekter i områder, jordvern og klima.

2.3 NVEs fastsettelse av utredningsprogram

Meldingen inneholder forslag til utredningsprogram, som er laget med utgangspunkt i [NVEs søknadsveileder](#). Fra dette utgangspunktet har tiltakshaver foreslått å ikke utrede for samiske interesser under fagtema kulturminner, lysrefleksjon, vassdrag og virkninger for luftfart og drift av lufthavner under fagtema annen infrastruktur.

NVE fastsetter utredningsprogrammet på bakgrunn av forslaget fra tiltakshaver, innkomne høringsuttalelser og egne vurderinger. I kapitlet «NVEs vurdering av krav til utredninger» beskriver NVE våre vurderinger rundt hvilke tema som bør utredes for dette solkraftverket. I NVEs vurderinger har vi gjengitt de delene av høringsuttalelsene som er relevante i vår vurdering av krav til utredningsprogrammet.

På bakgrunn av vurderingene har NVE fastsatt det vedlagte utredningsprogrammet for Brunla solkraftverk. NVE har fastsatt utredningsprogrammet i tråd med tiltakshavers forslag, med unntak av at vi har satt tilleggskrav om utredninger av friluftsliv og krav om utredninger av økosystemtjenester.

2.4 Andre innspill mottatt i høringen av meldingen

NVE har i tillegg mottatt flere uttalelser som ikke er relevante for NVEs fastsettelse av utredningsprogrammet.

Larvik kommune skriver at solkraftverket utfordrer flere av kommunestyrets prinsipper for bakkemonterte solkraftanlegg.

Flere høringsparter trekker frem at utbygging av solkraft i hovedsak bør skje på områder som allerede er nedbygget eller sterkt påvirket av menneskelig aktivitet, samt i tilknytning til eksisterende industriområder og på bygninger. Høringspartene begrunner dette med at solkraft vil ødelegge naturen og rekreasjonsområdet. Grunneier Elise Stretere skriver at kyststripa mellom Stavern og Helgeroa er stedvis utryddet grunnet turisme, og mener at nærområde allerede er under stort press, og at all urørt natur derfor må bevares.

Brunlanes Elg og hjortevalg skriver at området blir brukt som referanseområde mot veterinærinstituttets prosjekt «Elgkalven Trampe», som omhandler de lave slaktevektene og store dødeligheten hos elgkalver på sør-øst landet. De legger til at Ytre Brunlanes og Tjølling er det området som fortsatt har store kalver og stor andel tvillingfødsler i den regionen. De mener det er uheldig at det bygges ned arealer av denne viktige biotopen.

Turistforeningen viser til rapport utarbeidet av Den Norske Turistforening (DNT), som viser hvor omfattende problemet med ny arealbruk som gir mulige konflikter med natur og friluftsliv, og oppfordrer derfor NVE og kommunen til å ta ansvar og ikke planlegge for slik arealbruk.

Bjørn Gunnar Brekke skriver at det planlagte arealet er flatt og lett å arrondere fra skog til jordbruk. Høringsparten skriver videre at endringer av vindforhold når vegetasjon blir borte i et kulturlandskap tidligere har skapt utfordringer for jordbruket, og mener det er kombinasjonen av jorder og skog langs kysten som skaper lune vekstplasser.

Lede AS skriver at de har høyspent distribusjonsnett i sør av område gnr. 4042 bnr. 11 på grensen mot boligfeltet. De skriver at i det tilfellet tiltaket innenfor planområdet krever flytting av eksisterende nettanlegg, bes det om at Lede kontaktes i god tid før oppstart av arbeid med tiltaket.

Statnett SF skriver at anlegget funksjonsegenskaper er gjenstand for offentlig rettslig vedtak av systemansvarlig iht. forskrift om systemansvaret §14. De legger til at anlegget ikke tillates idriftsatt uten slikt vedtak. Statnett skriver videre at det er konsesjonær som har ansvaret for å avklare anleggenes funksjonalitetsegenskaper før anleggene settes i bestilling.

2.5 Videre Prosess

Utredningsprogrammet er en arbeidsbeskrivelse på det som skal utredes før tiltakshaver kan søke om konsesjon etter energiloven. Utredningsprogrammet dekker utredningskravene som normalt kreves i samsvar med forskrift om konsekvensutredninger og energiloven.

NVEs fastsettelse av utredningsprogram er ikke et enkeltvedtak, og kan ikke klages på.

Hvis forslagsstilleren ikke har søkt om konsesjon innen to år etter at utredningsprogrammet er fastsatt, må tiltaket meldes på nytt før det kan søkes om konsesjon. Konsesjonsmyndigheten kan forlenge fristen etter søknad, jf. energiloven § 2-1.

3 NVEs vurdering av krav til utredninger

I dette kapitlet beskriver NVE våre vurderinger rundt hvilke tema som bør utredes for dette solkraftverket.

3.1 Prosess, metode og avbøtende tiltak

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark vurderer at tiltaket kan komme i konflikt med nasjonale interesser knyttet til jordvern og varsler derfor nasjonale interesser. Statsforvalteren viser til Statlige planretningslinjer for klima og energi punkt 4.3 e, og anbefaler at det gjøres vurderinger av alternative lokaliseringer og løsninger som kan redusere eller unngå beslag av dyrka og dyrkbar jord, samt omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer.

Vestfold fylkeskommune viser også til Statlige planretningslinjer for klima og energi (2024) der det står at nedbygging av karbonrike arealer, skal unngås så langt som mulig, og at alternative arealer skal vurderes. Fylkeskommunen skriver at dette også er forankret i Vestfoldplanen gjennom fylkesmålet om å ta vare på natur, Oslofjorden og klima, samt hovedmålet om bærekraftig arealbruk. Fylkeskommunen viser også til folkeutvalgets vedtak i forbindelse med planprogram for regional plan for areal og kraftkrevende virksomhet, hvor det legges til grunn at allerede utbygde eller sterkt påvirkede arealer skal vurderes før nedbygging av andre arealer.

Fylkeskommunen skriver videre at for å sikre en systematisk og helhetlig arealplanlegging bør bakkemonterte solkraftanlegg som hovedregel plasseres på arealer som allerede er avsatt til dette formålet i kommuneplanens arealdel. Alternativ bør de lokaliseres til arealer som kommunen har utpekt gjennom en bredere prosess der både egnethet og alternative plasseringer er grundig vurdert. De skriver at i tilfeller der kommuneplanen ikke har avsatt slike områder, forventes det av konsesjonsmyndigheten legger stor vekt på uttalelsene for lokal og regional planmyndighet i konsesjonsbehandlingen.

NVE viser til at tiltakshaver skal begrunne valg av areal for det planlagte solkraftverket, og at en overordnet omtale av alternativer kan inngå i dette.

3.2 Beskrivelse av tiltaket

Meldingen inneholder en foreløpig beskrivelse av de planlagte tiltakene. Det planlagte solkraftverket og nettilknytningen skal beskrives i tråd med kravene i utredningsprogrammet.

Solkraftverket skal beskrives i tråd med [NVEs søknadsveileder](#)¹.

¹ [Konsesjonssøknad solkraft](#)

3.3 Virkninger for miljø og samfunn

3.3.1 Landskap

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema landskap i tråd med NVEs søknadsveileder.

Stavern klatre- og buldreklubb skriver at Haugenåsen fremstår som et markant landskapselement i Brunlanes og er et viktig utsikts- og naturområde. De mener at et solkraftverk på den omsøkte størrelsen vil innebære et omfattende teknisk inngrep som vil kunne endre landskapskarakteren betydelig. På bakgrunn av dette ønsker de at det utredes visuelle virkninger sett fra klatrevegger, turstier, utsiktspunkter og andre mye brukte friluftsområder.

Vestre Torsrød Borettslag skriver at de er bekymret for de samlede konsekvensene for landskap og naturmangfold. De ber om at konsekvensutredningen legger særskilt vekt på landskapsvirkninger.

Motvind Norge skriver at prosjektet ligger ved innfallsporten til Stavern og i et av Vestfold mest brukte kystnære friluftsområder. De mener at det må gjennomføres visualiseringer fra sentrale utsiktspunkter, vurdering av nattebelysning og refleksvirkninger og analyser av landskapskarakter før og etter utbygging.

Jan Haugerud skriver at vegetasjon er nevnt som et avbøtende tiltak. Høringsparten mener tiltaket hverken vil skjule kraftverket visuelt eller støymessig. Han legger til at det vil ta mange år før vegetasjonen vokser til en størrelse tilnærmet høyden til solkraftverket, og at effekten vil avhenge av type vegetasjon og variasjon i årstid. Høringsparten forventer at det utredes og dokumenteres om dette faktisk er et avbøtende tiltak.

Skagerak kommenterer at landskap er et sentralt tema i den videre konsesjonsprosessen og er allerede foreslått utredet i konsekvensutredningen. De skriver at i den foreløpige utformingen av prosjektet er det lagt inn vegetasjonsbuffer mot blant annet Skytterveien og andre innfartsårer til friluftsområder for å redusere innsyn og visuelle virkninger. Endelig utforming og eventuelle ytterligere avbøtende tiltak vil bli vurdert som en del av konsekvensutredningene. Skagerak kommenterer videre at det ikke er planlagt inngrep i de etablerte klatreveggene på Haugenåsen. De skriver at eventuelle virkninger for friluftsopplevelsen ved bruk av området vil inngå i de ordinære vurderingene av friluftsliv og landskap.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for landskap, og har derfor inkludert dette temaet i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet vurdere tiltakets virkninger for landskaps og landskapsverdier, og utarbeide fotorealistiske visualiseringer som gir et representativt inntrykk av tiltakets visuelle virkninger. NVE vurderer at disse utredningskravene ivaretar mottatte innspill.

3.3.2 Kulturminner

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å ikke utrede for samiske interesser. Dette begrunner de med at samiske interesser vurderes som ikke relevant og ønsker å ta dette ut av utredningsprogrammet. Tiltakshaver skriver videre i sitt forslag at fylkeskommunen, som er myndighet for kulturminner, vil bli kontaktet før oppstart av utredningen for å gi innspill til vurdering av potensialet for funn og avgrensning av behovet for befaringer.

Vestfold fylkeskommune skriver at området ikke er systematisk registrert med tanke på automatisk fredete kulturminner, og at det ikke er kjente automatiske fredede kulturminner innenfor planområdet. På bakgrunn av dette mener fylkeskommunen at undersøkelsesplikten etter kulturminneloven §9 må oppfylles før tiltaket iverksettes. Fylkeskommunen skriver videre at området heller aldri har vært undersøkt når det gjelder kulturminner fra nyere tid. De viser til veilederen M-1941, og forutsetter at nye områder skal befares og undersøkes for å sikre at uregistrerte kulturminner blir med. Fylkeskommunen legger til at dette også gjelder kulturminner som ikke er automatisk fredet fra 1536.

Fylkeskommunen skriver videre at på kollen, like utenfor planområdet i nordvest er det kjent en bygdeborg. De skriver at på grunn av nærheten til planområdet må denne tas hensyn til dersom tiltaket kan bidra til å utilbørlig skjemme kulturminner, jf. kulturminneloven §3. Fylkeskommunen legger til at området grenser til det nasjonalt, regionalt og lokalt viktige kulturmiljøet Tanum, Aske, Gui og Brunla. Fylkeskommunen skriver at det kan være immaterielle kulturarv knyttet til stedet. Fylkeskommunen presiserer at det ikke er tilstrekkelig å kun kartfeste kjente kulturminner, men at det må undersøkes om det finnes andre kulturminner i området. De skriver at dette må innlemmes i utredningsprogrammet.

Jan Haugerud trekker også frem at det ikke er gjennomført systematisk arkeologisk registrering i planområdet. Høringsparten mener konsekvensutredningen bør kreve avklaring av behov for §9-undersøkelser før videre planlegging samt eventuell gjennomføring av disse i tidlig fase.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for kulturminner, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet beskrive kjente automatisk fredete, vedtaksfredete, nyere tids kulturminner og kulturmiljø i plan- og influensområdet, vurdere kulturminnenes og kulturmiljøenes verdi, samt vurdere potensial for funn av automatisk fredete kulturminner. Tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/ eller driftsfasen skal beskrives. Tiltakshaver skal også avklare med kulturminnemyndighetene når det må gjennomføres §9-undersøkelser. NVE forutsetter at Skagerak Kraft AS tar kontakt med kulturminnemyndighetene for §9-undersøkelser.

Tiltaket påvirker ikke samiske områder, og NVE har derfor fjernet utredning av samiske kulturminner.

NVE vurderer at disse utredningskravene ivaretar de mottatte innspillene.

3.3.3 Friluftsliv

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema i tråd med NVEs søknadsveileder.

Vestfold fylkeskommune skriver at planområdet ligger i et område som er kartlagt som svært viktig friluftsområde i Naturbase. De skriver at området benyttes aktivt av lokalbefolkningen og har tilknytning til eksisterende stinett, samt nærliggende tilrettelegging for friluftsliv med blant annet bål plass og klatrevegg. På bakgrunn av dette mener fylkeskommunen at konsekvensene for friluftsliv må utredes grundig. De legger til at utredningen bør omfatte dagens bruk av området, områdets funksjon som nærfriluftsområder, opplevelseskvaliteter, tilgjengelighet og sammenhenger med øvrige friluftsområder i nærområdet. Fylkeskommunen skriver at det også bør vurderes hvilke konsekvenser tiltaket kan få for eksisterende bruk både i anleggs- og driftsfasen.

Fylkeskommune skriver videre at barn bruker nærmiljøet mer spontant og uorganisert enn voksne. De skriver at tap av uformelle lekeområder, som små skogholt, eller trygge snarveier fanges sjeldent opp av ordinære utredningsmetoder. På bakgrunn av dette mener fylkeskommunen at barn og unges interesser bør defineres som et eget, selvstendig tema, som sikrer at man tar i bruk faglige metoder som er spesielt tilpasset barns faktiske arealbruk. Fylkeskommunen anbefaler at det innhentes lokal kunnskap, og at det legges til rette for lokal medvirkning i utredningsarbeidet.

Stavern klatre- og buldreklubb skriver at området rundt Haugenåsen benyttes aktivt til friluftsliv og klatring, og har betydelig verdi som rekreasjonsområde for lokalbefolkningen og tilreisende brukere. De skriver at det finnes etablerte klatreruter på sørveggen som vil få direkte eksponering mot det planlagte solkraftverket, og mener at dette vil kunne redusere områdets opplevelsesverdi vesentlig. På bakgrunn av dette ønsker de at konsekvensutredningen må vurdere påvirkningen på etablerte klatreruter og tilhørende friluftaktivitet, beskrive konsekvenser for naturopplevelse, stillhet og områdets opplevde urørhet, samt vurdere hvordan tiltaket påvirker områdets identitet og verdi som rekreasjonsområde.

Larvik og Omegns Turistforening skriver at de er bekymret for den samlede belastningen på natur- og friluftsområder. De skriver at Brunla solkraftverk kommer i direkte konflikt med de blåmerkede skiløypene til Hauane Åsen der også LOT har egen løypekomite. De ønsker at konsekvensutredningen legger særskilt vekt på virkninger for friluftsliv og naturopplevelse, samt effekten av inngjerding og redusert tilgjengelighet for allmennheten.

Flere høringsparter trekker frem at konsekvenser tiltaket vil ha for friluftsliv. Grunneier Nils Kristian Stretere trekker frem Haugenåsen som et viktig turområde for fastboende og besøkende, og legger til at Larvik også er kjent som en camping- og turistkommune.

Høringsparten ønsker at det legges vekt på de natur- og friluftsverdiene som allerede finnes i området. Tor Hegg og Hanne Kvam Hegg mener at konsekvensene for blant annet nærliggende hytteområder ikke er tilstrekkelig belyst. De ønsker at det legges betydelig vekt på konsekvensene for Jahrehagen hyttefelt. Jan Haugerud mener det bør utredes for samfunnsøkonomisk lønnsomhet inkludert konsekvenser for friluftsliv og lokalsamfunn.

Motvind Norge skriver at det må kartlegges stier og nærområder, betydningen som nærfriluftsområde for Stavern, og konsekvenser av inngjerding og redusert tilgjengelighet.

Skagerak kommenterer konsekvensene for friluftsliv vil bli vurdert i tråd med NVEs fastsatte utredningsprogram og relevante metodiske veiledere. De skriver at utredningene skal beskrive dagens bruk av området, herunder viktige turmål, og utsiktspunkter, samt stier, ferdselsårer og opplevelsesverdier. Skagerak kommenterer videre at det ikke er planlagt inngrep i merkede stier innenfor planområdet. Samtidig skriver Skagerak at de er opptatt av å forstå hvordan tiltaket kan påvirke opplevelsen og bruken av omkringliggende friluftsområder, som vil bli nærmere vurdert i konsekvensutredningen. Skagerak legger til at lokale organisasjoner og brukere av området vil være viktige bidragsytere til kunnskapsgrunnlaget i dette arbeidet.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for friluftsliv, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet beskrive dagens bruk av plan- og influensområdet, herunder jakt og fiske, samt vurdere tiltakets virkninger for friluftsområder. Tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/ eller driftsfasen skal beskrives. I tillegg til kravene i utredningsprogrammet har NVE satt krav om at tiltakshaver må vurdere tiltakets virkninger på etablerte klatreruter. NVE vurderer at det er tilstrekkelig at virkninger som kan påvirke barn og unges interesser belyses under relevante fagtema. NVE vurderer at disse utredningskravene ivaretar de mottatte innspillene.

3.3.4 Støy

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema støy i tråd med NVEs søknadsveileder.

Flere høringsparter uttrykket bekymring for støy fra anlegget. Tor Hegg og Hanne Kvam Hegg skriver at slike anlegg avgir konstant during og periodisk teknisk støy, som kan oppleves som svært sjenerende i et eller stille naturområde, og mener dette vil redusere opplevelsesverdien for både hytteeiere, fastboende og brukere av området. Stig Ove Fjeldsæter forventer at det blir foretatt støyberegninger og forslag til tiltak som kan redusere eventuell støy, selv om dette er under Lden 40 dB. Høringsparten legger til at anleggstrafikk, anleggsstøy og eventuelt lagringssted vil direkte påvirke bokvaliteten i anleggsperioden, og mener dette må utredes i neste fase med ulike tiltak. Jan Haugerud skriver at utredningene bør særlig inkludere lavfrekvent støy, vurdere støy i nattperiode, modellere kontinuerlig og variabel støy fra batteri- og kjølesystemer, og ta utgangspunkt i worst – case driftssituasjon. Høringsparten legger til at plassering av støyende komponenter bør konkretiseres før støyberegninger gjennomføres.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for støy, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet vurdere om støy fra anlegget kan påvirke støyfølsom bebyggelse i anleggs- og driftsfasen, utarbeide et støysonekart, og beregne eventuell vesentlig sumstøy fra flere støykilder. Behovet for avbøtende tiltak skal vurderes og beskrives. NVE vurderer at disse utredningskravene ivaretar de mottatte innspillene.

3.3.5 Lysrefleksjon

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å ikke utrede for fagtema lysrefleksjon.

Jan Haugerud skriver at solkraftverket vil kunne gi lysrefleksjon og blendeeffekt, og mener at vegetasjon som avbøtende tiltak vil da ha svært liten effekt. På bakgrunn av dette mener høringsparten at lysrefleksjon bør inngå i konsekvensutredningsprogrammet med krav om analyse av refleksjonsutbredelse (årstid/vinkel), samt vurdering mot bebyggelse, friluftsliv og ferdselsårer.

NVE vurderer at tiltaket kan ha virkninger for lysrefleksjon, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet vurdere virkninger av lysrefleksjon på tredjepart og infrastruktur. NVE påpeker samtidig at utredningene skal skaleres til sakens omfang. NVE vurderer at disse utredningskravene ivaretar det mottatte innspillet.

3.3.6 Naturtyper

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema naturtyper i tråd med NVEs søknadsveileder.

Vestfold Botaniske Forening, Motvind Norge og flere andre høringsparter trekker frem at naturkartleggingen som ble foretatt 19. september 2024, er seint på året, og kan medføre at kartleggingen er mangelfull og ikke kan anses som et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Vestfold Botaniske Forening skriver at artskartlegging for karplanter må gjøres på relevant tid på året, eksempelvis juni og august. Motvind Norge skriver at det må stilles krav om kartlegging gjennom flere sesonger, vurdering av økologiske sammenhenger og funksjonsområder, samt kartlegging av eventuelle rødlistede naturtyper i influensområdet. Flere høringsparter ønsker at kartleggingen må gjennomføres på et relevant tidspunkt i sesongen, og at naturverdier må vurderes over tid og gjennom ulike årstider, slik at den blir representativ for årets sesonger. Vestfold Botaniske forening legger til at det er feil opplysning til størrelse på eik eller andre edelløvtrær som er verna.

Naturvernforbundet i Larvik skriver at området med grove svartortrær øst i området er etter meldingens beskrivelse trolig tidligere sumpskog, med grov død ved som livsmiljø for sopp, insekter, moser og lav. De mener at det må kartlegges grundig etter NiN med egen registrering av død ved, og holdes utenfor anlegget.

Grunneier Nils Kristian Stretere uttrykker bekymring for hva tiltaket vil gjøre med naturen i området. Høringsparten trekker frem at det står beskrevet i meldingen at det er flere naturverdier i området, som gamle trær, død ved og spesielle naturforhold knyttet til larvikittgrunnen. Han mener dette tyder på at området har kvaliteter som det er viktig å ta vare på, og at man derfor bør være svært forsiktig før man gjør store inngrep.

Jan Thore Nalum på vegne av Brunlanes Jeger- og Fiskerforening skriver at dersom prosessen gjennomføres, må det gjennomføres omfattende kartlegginger av naturverdier i hele det omsøkte området, inkludert områder som berøres av nettilknytning, anleggsveier, riggområder og annen anleggsvirksomhet. Han legger til at kartleggingen må gjennomføres etter NiN-metoden og håndbok 13, vurdering av karbonrike arealer.

Skagerak kommenterer at naturkartleggingen gjennomført 19. september, ikke er en del av en fullstendig konsekvensutredning, men en tidligfasekartlegging gjennomført som grunnlag for å vurdere om prosjektet skulle meldes inn til NVE. Skagerak skriver at i den videre prosessen vil det bli utarbeidet en konsesjonssøknad med tilhørende konsekvensutredning. Kartlegginger vil da gjennomføres i henhold til kravene i forskrift om konsekvensutredninger og relevante veiledere, herunder med feltarbeid på hensiktsmessig tidspunkt gjennom sesongen.

Til Naturvernforbundet i Larvik kommenterer Skagerak at området med grove svartortrær og død ved er identifisert gjennom tidlige naturkartlegginger, og slike naturverdier vil inngå i det videre utredningsarbeidet og vurderingen av endelig utforming av prosjektet. Det samme gjelder eventuelle verdifulle naturtyper og arter som kartlegges gjennom konsekvensutredningen.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for naturtyper, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet gjennomføre kartlegging av naturtyper i planområdet og aktuelle traseer for adkomstvei, samt vurdere hvordan tiltaket kan påvirke naturtyper i planområdet og aktuelle traseer for adkomstvei. Tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/ eller driftsfasen skal beskrives. NVE vurderer at disse utredningskravene ivaretar de mottatte innspillene.

3.3.7 Vegetasjon

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema i tråd med NVEs søknadsveileder.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for vegetasjon, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet.

3.3.8 Dyreliv

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema dyreliv i tråd med NVEs søknadsveileder.

NJFF Vestfold, Brunlanes JFF og Brunlanes Elg og Hjortevald skriver at det omsøkte området i de ytre delene av Brunlanes utgjør et svært viktig leveområde for rådyr, elg og

hjort. Høringspartene viser til beitetakseringen bestilt av Larvik kommune, og gjennomført av NIBIO i perioden 2022 – 2024, som dokumenterer at områdene i Brunlanes og Tjølling har blant de beste beiteområdene for hjortevilt i landet. På bakgrunn av dette mener de at ytterligere nedbygging og fragmentering av slike områder ikke bør tillates. NJFF Vestfold og Brunlanes JFF ønsker at konsekvensene for hjortevilt utredes særskilt og tillegges betydelig vekt i den videre behandlingen av saken. De legger til at det etter deres mening ikke finnes realistiske eller tilstrekkelige avbøtende tiltak som kan kompensere for tapet av leveområder, barrierer og økt menneskelig aktivitet som anlegget vil medføre.

Flere høringsparter trekker frem områdets store betydning for dyre- og fuglelivet. Jan Haugerud ønsker at utredningen av naturmangfold utføres slik at den blir representativ for årets ulike sesonger, og utrede for dyreliv, slik som fugl, trekk og hjortevilt. Motvind Norge ønsker at det stilles krav om kartlegging gjennom flere sesonger, registrering av fugl, flaggermus og insektliv. Tor Hegg og Hanne Kvam Hegg skriver at fugleliv, trekkmonstre, hekkeområder og bruk av område som leveområde for pattedyr varierer gjennom året, og krever en mer omfattende kartlegging.

Skagerak kommenterer at virkninger for dyreliv, inkludert hjortevilt er foreslått utredet som del av konsekvensutredningen. De skriver at dette blant annet omfatter en vurdering av områdets verdi som økologisk funksjonsområde for hjortevilt, og hvordan tiltaket kan påvirke eksisterende leveområder. Skagerak kommenterer videre at de faktiske konsekvensene for hjortevilt vil bli nærmere vurdert gjennom faglige utredninger og feltarbeid i den videre prosessen.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for dyreliv, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet beskrive områdets verdi som økologisk funksjonsområde for hjortevilt, og vurdere hvordan tiltaket kan påvirke hjortevilt. NVE vurderer at disse utredningskravene ivaretar de mottatte innspillene.

3.3.9 Fremmede arter og planteskadegjørere

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema fremmede arter og planteskadegjørere i tråd med NVEs søknadsveileder.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for fremmede arter og planteskadegjørere, og har derfor inkludert dette i utredningsprogrammet.

3.3.10 Geologisk mangfold

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema geologisk mangfold i tråd med NVEs søknadsveileder.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for geologisk mangfold, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet.

3.3.11 Samlet belastning, jf. naturmangfoldloven §10

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema samlet belastning i tråd med NVEs søknadsveileder.

Flere høringsparter trekker frem at det er flere planlagte solkraftverk i Larvik. Stavern klatre- og buldreklubb ønsker at konsekvensutredningen fokuserer på å gjennomføre en helhetlig vurdering av samlet belastning fra flere planlagte solkraftverkene i Brunlanes – regionen, herunder landskapsmessige og friluftsmessige konsekvenser. NJFF Vestfold og Brunlanes JFF skriver at det er avgjørende at de samlede konsekvensene og sumvirkningene av de ulike prosjektene i regionen synliggjøres og vurderes samlet, ikke enkeltvis. Naturvernforbundet i Larvik ønsker at det pålegges en reell vurdering av samlet belastning og sumvirkninger for naturmangfold, friluftsliv og landskap i Larvik, fremfor en prosjekt-for-prosjekt-vurdering. De legger til at den samlede nedbyggingen av produktiv skog og dyrkbar mark i kommunen må synliggjøres. Larvik og Omegns Turistforening ønsker at konsekvensutredningen legger særskilt vekt på samlet belastning på natur og friluftsliv i Larvik når flere prosjekter vurderes innenfor samme kommune, samt samlet belastning på natur og friluftsliv på nasjonalt nivå, herunder virkninger for friluftsliv og naturopplevelse.

Skagerak kommenterer at samlet belastning og sumvirkninger, vil bli vurdert i tråd med kravene i NVEs fastsatte utredningsprogram. Skagerak legger til at vurderingene samtidig vil ta utgangspunkt i eksisterende og tilstrekkelig konkretiserte tiltak. De legger til at hvilke øvrige solkraftprosjekter som eventuelt realiseres i fremtiden, vil bero på konsesjonsprosesser og beslutninger utenfor Brunla solkraftverks kontroll. Skagerak kommenterer videre at eventuelle samlede virkninger for natur, landskap og friluftsliv vil bli vurdert som en del av det videre utredningsarbeidet i tråd med NVEs krav til konsekvensutredning.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for samlet belastning, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet vurdere i hvilken grad tiltaket og andre eksisterende eller planlagte inngrep samlet kan påvirke forvaltningsmålene for arter og naturtyper, samt vurdere om tiltaket sammen med andre tiltak kan gi vesentlige negative virkninger for definerte økosystemer. NVE vurderer at disse utredningskravene ivaretar de mottatte innspillene.

3.3.12 Andre sumvirkninger

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema andre sumvirkninger i tråd med NVEs søknadsveileder.

Det er planlagt flere solkraftverk i samme geografiske område med få kilometers avstand imellom. NVE vurderer at det derfor er relevant å utrede andre sumvirkninger av disse solkraftverkene, og har derfor inkludert dette i utredningsprogrammet.

3.3.13 Økosystemtjenester

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for økosystemtjenester, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet.

3.3.14 Samfunnssikkerhet

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema samfunnssikkerhet i tråd med NVEs søknadsveileder.

Grunneier Stig Ove Fjeldsæter skriver at det er ingen dokumentasjon eller informasjon om potensiell strålefare og elektromagnetisk påvirkning i et helhetsperspektiv. Høringsparten mener dette må utredes.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for samfunnssikkerhet, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet.

Komponentene i et solkraftverk gir ikke elektromagnetisk felt ut over inngjerdingen til solkraftverket, med unntak av kraftledningen. Elektromagnetisk felt er et eget tema som vurderes for nettilknytningen.

3.3.15 Naturfare

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema naturfare i tråd med NVEs søknadsveileder.

Tor Hegg og Hanne Kvam Hegg skriver at det kommer frem i meldingen at deler av området ligger innenfor aktsomhetsområdet for kvikkleire og flom, samt områder med mulig marin leire. De skriver at dette tilsier at området allerede har naturgitte sårbarheter som bør tilsi varsomhet ved store inngrep og tunge tekniske installasjoner.

Grunneier Hilde Helen Aares skriver at det samles lett vann i områdene, og at deres eiendom både skogen og jordene tar imot og har avrenning fra områdene som tenkes utbygd. Høringsparten skriver videre at det er særlig fra skog og jorder fra Grevle Søndre som det allerede i dag er problemer med avrenning fra. Dersom det blir bestemt utbygging krever høringsparten et løft angående drenering og avrenning fra disse områdene, som skal bekostes og vedlikeholdes av utbygger.

Grunneier Bjørn Gunnar Brekke trekker også frem overvannsproblematikken i området. Han skriver at det planlagte skogsområdet og de omkringliggende jordene i dag har store vannmengder, særlig om høsten. Han legger til at det også har vært utfordrende å få ledet vannet sydover og over riksvei 201 Bekkene ned mot Skråvika, som ikke er i stand til å ta imot vannmengdene. Høringsparten mener at avskoging vil føre til at vannmengden blir større, finne nye veier og samle seg opp.

Skagerak kommenterer at håndtering av overvann, drenering og naturfare er tema som vil bli vurdert nærmere i den videre konsesjonsprosessen. De skriver at det skal gjennomføres utredninger knyttet til blant annet overvann, flom og grunnforhold, herunder vurderinger

av hvordan tiltaket kan påvirke omkringliggende arealer. Skagerak skriver videre at nødvendige tiltak for håndtering av overvann og avrenning vil bli vurdert som en del av detaljprosjekteringen og konsesjonsbehandlingen.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for naturfare, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet vurdere om flom, skred og overvann kan medføre fare, eller uakseptable konsekvenser, for anlegget, og vurdere om etablering og plassering av anlegget kan medføre forhøyet risiko for folk og samfunn, som følge av flom, skred og overvann. Behovet for risikoreduserende tiltak skal vurderes. NVE vurderer at disse utredningskravene ivaretar de mottatte innspillene.

3.3.16 Vassdrag

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å ikke utrede for vassdrag. Dette begrunner de med at det er ingen vassdrag i planområdet.

Vestfold fylkeskommune skriver at selv om det ikke er registrert vannforekomster innenfor planområdet, håndterer planområdet vann som drenerer til bekker, vassdrag og sjø. På bakgrunn av dette mener det at det ikke er tilstrekkelig grunnlag for å ta ut fagtema 16: vassdrag fra konsekvensutredningen.

Fylkeskommunen skriver videre at eksisterende vannveier i området bør undersøkes og det må sikres at planleggingen bidrar til måloppnåelse i samsvar med den regionale vannforvaltningsplanen. Planarbeidet må utrede hvilken effekt planen vil ha på miljøtilstanden i berørte vannforekomster, og om det vil ha konsekvenser for oppnåelsen av miljømålene. Fylkeskommunen skriver i den forbindelse at dersom planforslaget vil kunne påvirke måloppnåelsen må det gjøres en egen vurdering etter vannforskriftens §12 om ny aktivitet eller nye inngrep.

Grunneier Elise Stretere stiller spørsmål knyttet til å fjerne store områder skog, og påpeker at økt nedbørsmengde og færre trær ikke er en god kombinasjon. Høringsparten skriver at å fjerne det som binder vannet vil gi ringvirkninger i områder nedenfor, blant annet for landbruk og bebyggelse. Hun legger til at i skogsområdet er det en liten bekk som har kantsone på 10 meter, og stiller spørsmål knyttet til de andre små bekkene i området.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for vassdrag, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet kartfeste inngrep som kommer i berøring med vassdrag, inkludert fjerning av kantvegetasjon, vurdere tiltakets virkninger for vassdrag, samt vurdere behovet for avbøtende tiltak i anleggs- og/ eller driftsfasen, og beskrive aktuelle tiltak. NVE presiserer at utredningene skal skaleres til saken.

NVE vurderer at disse utredningskravene ivaretar de mottatte innspillene.

3.3.17 Vann- og grunnforurensning

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema vann- og grunnforurensning i tråd med NVEs søknadsveileder.

Vestfold fylkeskommune skriver at regional plan for vannforvaltning i Vestfold og Telemark vannregion med tilhørende planretningslinjer, legger føringer for forvaltningen av vannet deres. De skriver at vannet er delt inn i vannforekomster med konkrete miljømål fastsatt i vannforvaltningsplanen, i tråd med Vannforskriftens §§4 – 7. Det generelle målet er at alle vannforekomstene minst skal ha god økologisk og kjemisk tilstand, at dagens tilstand ikke skal forringes, og dersom tilstanden er dårligere enn god tilstand, skal det gjøres tiltak for å forbedre tilstanden.

Jan Haugerud skriver at transformatorer inneholder isolasjoner som ved lekkasjer kan forurense jord og grunnvann, og kan gi omfattende og langvarige miljøskader. Han skriver videre at tilsvarende kan batterisystemer medføre risiko for kjemikalieutslipp eller forurensning ved brannhendelser. På bakgrunn av dette mener høringsparten at konsekvensutredningen bør inkludere en vurdering av risiko for akutt forurensning, behov for oppsamlingsløsninger og barrierer, og en håndtering av avrenning og utslipp fra anleggs- og driftsfase.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for vann- og grunnforurensning, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet vurdere sannsynligheten for forurensning og virkninger for vannmiljø, og vurdere hvordan tiltaket kan påvirke drikkevannskilder med tilhørende nedbørsfelt. Behovet for avbøtende tiltak skal vurderes og beskrives. Under metode skal eiere/ drivere av vannverk, reservevannskilder og enkeltbrønner, kommunen og Mattilsynet kontaktes i forbindelse med utredningene. NVE vurderer at disse utredningskravene ivaretar de mottatte innspillene.

3.3.18 Klima

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema klima i tråd med NVEs søknadsveileder.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark skriver at tiltaksområdet består av skog av høy bonitet med betydelig karbonlagringsevne, både i biomasse og jordsmonn. De skriver at omdisponering av slike arealer medfører både direkte utslipp av klimagasser og redusert framtidig karbonopptak. De viser til Statlige planretningslinjer for klima og energi punkt 4.3 e, som tilsier at omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer, inkludert myr, tidevannssump og andre typer våtmark og skog, skal unngås så langt som mulig, slik at arealenes evne til lagring og opptak av karbon opprettholdes. Alternative areal skal vurderes, og konsekvenser skal belyses. På bakgrunn av dette mener Statsforvalteren at føringene knyttet til karbonrike areal må følges opp, og klimagassutslipp fra arealbruksendringer beregnes. Statsforvalteren forventer at konsekvensutredningen omfatter et klimagassregnskap som synliggjør utslipp fra arealbruksendringer og setter dette i sammenheng med klimanytten av tiltaket.

Vestfold fylkeskommune trekker frem at det står i statlige planretningslinjer for klima og energi (2024) at nedbygging av karbonrike arealer, som skog og myr skal unngås så langt som mulig, og at alternative arealer skal vurderes. Fylkeskommunens skriver at dette også er forankret i Vestfoldsplanen gjennom fylkesmålet om å ta vare på natur, Oslofjorden og klima, samt hovedmålet om bærekraftig arealbruk. På bakgrunn av dette mener fylkeskommunen at det er klart behov for å sikre god balanse mellom hensynet til økt fornybar energiproduksjon og hensynet til klima, natur og bærekraftig arealbruk.

Fylkeskommunen skriver videre at NIBIO sitt kartverktøy Kilden viser at planområdet nesten utelukkende består av skog med høy eller særs høy bonitet. De skriver at dette er areal typer med svært høy karbonbinding og stort potensial for fremtidig karbonopptak, og mener dette ikke fremkommer tydelig nok i meldingen. På bakgrunn av dette mener fylkeskommunen at det er noe usikkerhet til tiltakets reelle klimanytte.

Fylkeskommunen mener at for å sikre et tilstrekkelig og beslutningsrelevant kunnskapsgrunnlag er det avgjørende at analysen gjennomføres med realistiske, transparente og begrunnede forutsetninger. De skriver at utslipp fra arealbruksendringen og redusert fremtidig karbonopptak i skog må inngå som sentrale komponenter i klimaregnskapet. Videre mener de det er avgjørende at valg av utslippsfaktor for kraftproduksjon synliggjøres og begrunnes. De oppfordrer tiltakshaver til å benytte flere relevante scenarier, herunder utslippsfaktor for fysisk levert strøm i Norge og nordisk kraftmiks, i tillegg til evt. europeisk strømmiks.

Jan Haugerud skriver at tiltaket medfører klimagassutslipp som følge av omlegging fra skog til solkraftverk, samt påvirke lokalt klima. Høringsparten skriver at etableringen av store bakkemonterte solkraftverk endrer landskapets fysiske egenskaper, som skaper et endret mikroklima under og rundt panelene. Han mener dette kan medføre konsekvenser som temperaturforandringer, fuktighetsforandringer og direkte konsekvenser for flora og fauna. Høringsparten skriver videre at når et stort areal får kraftig økning i temperatur er det uklart hvordan det vil påvirke nærliggende jordbruksareal, boligområder, stier, friluftsliv og naturmangfold gjennom varmekonvensjon, vind/turbulens, skydannelse og luftfuktighet/ nedbør. Han legger til at det er usikkert hvordan slike effekter vil slå ut lokalt, og mener at dette derfor bør utredes.

Tor Hegg og Hanne Kvam Hegg stiller spørsmål ved klimaregnskapet for prosjektet som helhet. De skriver at når eksisterende natur og karbonlagring bygges ned, er det ikke gitt at klimanytten blir så positiv som det fremstilles i meldingen. Motvind Norge trekker også frem at meldingen omtaler klimagassregnskapet på et overordnet nivå. De mener at konsekvensutredningen må inkludere utslipp fra avskoging, anleggsfase og utslipp knyttet til materialbruk, samt tilbakebetalingstid for klimagassregnskapet. Motvind legger til at de ønsker at det sikres at konsekvensutredningen omfatter fullstendige vurderinger av naturtap, klimaregnskap og samfunnsøkonomiske konsekvenser.

Skagerak kommenterer at det er allerede foreslått at konsekvensutredningen skal omfatte et klimaregnskap som inkluderer utslipp knyttet til arealbruksendringer, samt vurdering av tiltakets samlede klimanytte.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for klima, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet gi et generelt anslag over klimanytten i et energisystem-perspektiv, beregne forventede utslipp fra arealbruken/bearbeidingen av karbonholdige masser samt beregne forventede utslipp tilknyttet anleggsarbeid og materialbruk. Tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/ eller driftsfasen skal beskrives. NVE vurderer at disse utredningskravene ivaretar de mottatte innspillene.

3.3.19 Landbruk

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema landbruk i tråd med NVEs søknadsveileder.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark skriver at bevaring av dyrka og dyrkbar jord er en nasjonal interesse, og varsler at forslaget kommer i konflikt med jordvernsinteresser, og fraråder at solkraftverket etableres på slike arealer.

Statsforvalteren skriver at tiltaksområdet i hovedsak er klassifisert som dyrkbar jord, som er en viktig ressurs for fremtidig matproduksjon, og som i praksis har samme vern som dyrka jord eller jordlova. Statsforvalteren legger til at nedbygging av slike arealer i utgangspunkter er i strid med nasjonale føringer om jordvern. Statsforvalteren anbefaler at det gjøres vurderinger av alternative lokaliseringer og løsninger som kan redusere eller unngå beslag av dyrka og dyrkbar jord.

Vestfold fylkeskommune skriver at det kommer frem i meldingen at hele planområdet inneholder forslag om omdisponering av store arealer med dyrkbar og noe dyrka jord. De skriver at dyrkbar jord av god kvalitet er en viktig nasjonal ressurs, som kommunen må ivareta for å nå de nasjonale og regionale jordvernmålene og viser til flere strategier, retningslinjer, brev og regionale planer. Fylkeskommunen forutsetter at det foreligger en landbruksfaglig vurdering fra lokal landbruksmyndighet ved offentlig ettersyn, og en vurdering av hvorvidt det anbefales å omdisponere den dyrkbare jorda i planområdet. De legger til at dersom det legges til rette for omdisponering av dyrkbar jord i meldingsområdet, skal det utarbeides en matjordsplan. Denne skal følge saken når den kommer til offentlig ettersyn, og sikres i retningslinjer og bestemmelsene.

Fylkeskommunen legger også til at med bakgrunn i nasjonalt jordvernmål og retningslinje 9 i RPBA varsles det om mulige nasjonale og vesentlige regionale interesser knyttet til jordvern, dersom arealene med dyrkbar jord ikke tas ut av planavgrensningen eller opprettholdes som LNF-formål.

Skagerak kommenterer at de registrerer at Statsforvalteren varsler om nasjonale interesser knyttet til jordvern og karbonrike arealer. De skriver at dette er forhold som vil

være sentrale tema i konsekvensutredningen og den videre konsesjonsprosessen. Skagerak kommenterer videre at planområdet er i hovedsak registrert som dyrkbar jord, men arealet er ikke dyrket i dag. De legger til at etablering av solkraftverket ikke innebærer permanente inngrep som forringer jordkvaliteten, og anlegget kan tilbakeføres til annen arealbruk etter endt levetid. Skagerak skriver at det også vil vurderes muligheter for sambruk av arealene, herunder beite, slik at arealene fortsatt kan bidra til landbruksformål. Skagerak legger til at i en beredskapssituasjon vil arealene kunne tilbakeføres til eller benyttes til matproduksjon dersom dette vurderes som nødvendig.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for landbruk, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet beskrive landbruksarealer og -aktivitet i og ved planområdet, vurdere virkninger for jord- og skogbruk og annen jordbruksaktivitet, herunder driftsulemper, tap av dyrka jord og dyrkbar jord, beiteareal som berøres og virkning for produksjon. Tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/eller driftsfasen skal beskrives. Under metode skal tiltakshaver kontakte landbruksmyndighetene i kommunen for vurdering av tiltakets mulige virkninger for landbruk. NVE vurderer at disse utredningskravene ivaretar de mottatte innspillene.

3.3.20 Mineralressurser

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema mineralressurser i tråd med NVEs søknadsveileder.

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) skriver at tiltaket kommer i berøring med Vestfold larvikittkompleks, som dekker store deler av kommunen. De skriver at natursteinprovinsen omkranser flere forekomster av larvikitt. De skriver at ved forslag til arealbruk innenfor mineralforekomster bør det innhentes kunnskap om muligheten for funn av mineralforekomster. De anbefaler at det tas kontakt med NGU for å innhente mer informasjon om provinsen og mulige funn av larvikitt.

Grunneier Nils Kristian Stretere trekker også frem larvikittgrunnen i området, og mener dette tyder på at området har kvaliteter som er viktige å ta vare på. På bakgrunn av dette mener grunneieren at man bør være forsiktig før man gjør så store inngrep.

Skagerak kommenterer at mineralressurser er allerede foreslått som eget tema i konsekvensutredningen. De skriver at utredningene vil gjennomføres i henhold til NVEs veileder og omfatte en vurdering av registrerte mineralressurser i plan- og influensområdet, samt eventuelle konsekvenser for fremtidig utnyttelse av disse. Skagerak kommenterer videre at de vil følge opp DMFs anbefaling om å innhente relevant informasjon fra NGU og øvrige tilgjengelige kunnskapskilder som del av utredningsarbeidet. De legger til at eventuelle konflikter mellom tiltaket og mineralressurser vil bli vurdert og beskrevet i konsekvensutredningen.

Skagerak legger til at det på nåværende stadium ikke foreligger informasjon som tilsier at planområdet berører kjente uttak eller registrerte mineralforekomster av slik verdi at dette er vurdert som et vesentlig hinder for videre utredninger av prosjektet. Endelige

vrderinger vil imidlertid bli gjort på grunnlag av konsekvensutredningen og innhentet fagkunnskap.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for mineralressurser, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet beskrive alle registrerte mineralforekomster i plan- og influensområdet herunder uttak i drift og områder med utvinningsrettigheter, samt vurdere virkninger for fremtidig utvinning og mineralforekomster. NVE vurderer at disse utredningskravene ivaretar de mottatte innspillene.

3.3.21 Lokalt og regionalt næringsliv

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å utrede fagtema lokalt og regionalt næringsliv i tråd med NVEs søknadsveileder.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for lokalt og regionalt næringsliv, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet.

3.3.22 Annen infrastruktur

Tiltakshaver har i sitt forslag til utredningsprogram foreslått å ikke utrede virkninger for luftfart og drift av lufthavner. Dette begrunner de med at virkninger for luftfart og drift av lufthavner som følge av solkraftverket vurderes som svært liten. Tiltakshaver har foreslått for resterende infrastruktur å utrede fagtema i tråd med NVEs søknadsveileder.

Vestfold fylkeskommune skriver at dersom adkomst planlegges via privat avkjørsel eller vei, vil dette kreve tillatelse for utvidet bruk av avkjørsel mot fylkesvei med fylkeskommunen som veimyndighet. Fylkeskommunen skriver videre at det må vurderes om tiltaket utløser behov for vedtak etter veglovens §§40 og 43 for utvidet bruk. De skriver at dette gjelder både dersom eksisterende avkjørsel/ kryss skal brukes, eller dersom det skal anlegges nytt kryss/avkjørsel. Fylkeskommunen legger til i den sammenheng at det skal være krav om at avkjørselen fra fylkesveien er utformet i tråd med normaler gitt i Statens Vegvesens håndbøker, og at friskt og andre krav oppfylles før tiltaket igangsettes.

Fylkeskommunen viser med bakgrunn i lovverkets bestemmelser at det vil være krav om at søknad om endret bruk av avkjørselen fra fylkesvei må sendes inn, og er godkjent før byggearbeidet igangsettes. Fylkeskommunen skriver videre at dersom veien er regulert gjennom detaljreguleringsplan, er det kommunen som fatter vedtak etter å ha innhentet uttalelse fra fylkesveimyndigheten. En konsesjonstildeling etter energilovverket, dekker ikke en slik godkjenning, som må innhentes separat.

Luftfartstilsynet skriver at for å belyse konsekvenser solkraftverket kan ha for luftfarten, anbefaler de at flysikkerhetsmessige konsekvenser utredes tidligst mulig i prosessen, og før det gis konsesjon for etablering av solkraftverket. De skriver at det bør vurderes hvorvidt anlegget kan påvirke lufttrafikk, og om kommunikasjons-, navigasjons-, radar- og overvåkningssystemer kan bli påvirket, faren for insektstiltrekning og birdstrike, samt om anlegget kan medføre gjenskinnsproblematikk for piloter i luftfartøy. De anbefaler at

flyselskaper, helikopterselskaper, flyklubber og landingsplasser som opererer i området blir kontakter, slik at mulige konsekvenser for luftfarten kan belyses og tas hensyn til.

Statens vegvesen skriver at de for tiden arbeider med temaet solkraftverk langs vei. De skriver at det foreløpig ikke er trukket noen endelige konklusjoner, men de foreløpige føringene er at solkraftverk langs vei ikke må komme i konflikt med hensynet til trafiksikkerhet, fremkommelighet eller effektiv drift og vedlikehold av veianlegget. Statens vegvesen skriver videre at det generelt for etablering av solkraftverk er det viktig med en helhetlig planlegging, der intensjonene i kommuneplanens arealdel legges til grunn. De skriver at det også er viktig at tiltaket ikke kommer i konflikt med gjeldende arealmål og føringer satt i kommuneplanens arealdel.

Jan Haugerud skriver at adkomstveien til søndre felt av solkraftverket fremstår som uavklart. Han skriver at det må utredes hvilken vei som tenkes benyttet og hvilke konsekvenser det vil få gjennom byggeperioden samt i drifts- og vedlikeholdsfasen (sommer som vinter).

Skagerak kommenterer på Luftfartstilsynets innspill og skriver at vurderinger knyttet til luftart er et relevant tema for solkraftprosjekter. Skagerak kommenterer videre at det samtidig vurderes at de forholdene som løftes i innspillet i stor grad er generelle problemstillinger, hvor det allerede foreligger betydelig erfaring, både nasjonalt og internasjonalt. De viser i den sammenheng til Sola lufthavn, som har gitt praktisk erfaring med forhold som gjenskinn, påvirkning på tekniske systemer og fugleproblematikk, uten at dette har vist seg å utgjøre vesentlige utfordringer når anleggene prosjekteres etter etablerte standarder. På bakgrunn av dette vurderer Skagerak at omfanget av de foreslåtte utredningene må stå i forhold til tiltakets karakter og lokalisering.

Skagerak kommenterer at anleggstrafikk og adkomstløsninger vil bli vurdert nærmere i den videre planleggingen av prosjektet. De skriver videre at solkraftverket skal planlegges og utformes slik at hensynet til trafiksikkerhet, fremkommelighet og drift av vegnettet ivaretas. Relevante forhold knyttet til transport, adkomst og eventuell påvirkning på eksisterende infrastruktur vil bli vurdert som en del av den videre planleggingen og konsekvensutredningen.

NVE vurderer at solkraftverket kan ha virkninger for annen infrastruktur, og har derfor inkludert dette tema i utredningsprogrammet. Tiltakshaver skal blant annet vurdere om tiltaket kan medføre virkninger for flyplasser, herunder inn- og utflyvningsprosedyrer, vurdere om tiltaket kan medføre virkninger for kommunikasjons-, navigasjons-, radar- og overvåkningssystemer knyttet til luftfart, vurdere om tiltaket kan medføre virkninger for veitrafikk, og elektronisk kommunikasjon. NVE påpeker imidlertid at omfanget av utredninger skal tilpasses saken.

3.4 Utredning av nettilknytningens virkninger for miljø og samfunn

I dette tilfellet er det planlagt at områdekonsesjonær (det lokale nettselskapet) skal bygge, eie og drive nettilknytningen. I dette tilfellet er det nettselskapet og ikke tiltakshaver for solkraftverket som er ansvarlig for å utrede virkninger av nettilknytningen. Tiltakshaver skal på sin side opplyse om den planlagte nettilknytningen vil gi vesentlige virkninger for miljø og samfunn.

Lede AS skriver at i nærheten av planområdet eier og drifter Lede flere elektriske anlegg som kan bli påvirket av tiltaket. De skriver at tiltaket må ta høyde for og hensyn til de anlegg som det er nødvendig for nettselskapet å drifte, etablere og utvikle. De legger til at det også er viktig at det ikke iverksettes tiltak som kan medføre forringelse av adkomst til anleggene.

Vedlegg A – Oversikt over mottatte høringsinnspill

Under følger en oversikt over mottatte høringsinnspill og kommentarer til meldingen. Uttalelser og kommentarer i sin helhet kan finnes via offentlig postjournal for saken på [elnnsyn](#)².

Innspill og kommentarer

Høringspart	Dato	Dokumentnr.
Erik Uggen	30.04.2026	14
Hilde Helen Aares	06.05.2026	16
Statens Vegvesen	12.05.2026	17
Lede AS	18.05.2026	18
Sveinung Isaksen på vegne av Stavern klatre- og buldreklubb	26.05.2026	19
Luftfartstilsynet	29.05.2026	20
Jan Thore Nalum på vegne av Brunlanes JFF og NJFF Vestfold	31.05.2026	21
Forsvarsbygg	03.06.2026	25
Mattilsynet	04.06.2026	26
Tor Hegg	06.06.2026	27
Vestre Torsrød Borettslag	08.06.2026	28
Bjørn Gunnar Brekke	10.06.2026	30
Marit Kiste	10.06.2026	31
Motvind Norge	10.06.2026	32
Stig Ove Fjeldsæter	10.06.2026	33
Vestfold Botaniske Forening	11.06.2026	35
Larvik kommune	11.06.2026	39
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	11.06.2026	40
Nils Kristian Stretere	12.06.2026	41
Vestfold Fylkeskommune	12.06.2026	42
Tom Nalum	12.06.2026	44
Naturvernforbundet i Vestfold	12.06.2026	45
Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	12.06.2026	46
Larvik og Omegns Turistforening	11.06.2026	47
Jan Haugerud	12.06.2026	49
Jan Ekvall	12.06.2026	50
Statnett SF	29.06.2026	53

² [elnnsyn - Skagerak Kraft AS - Konsesjon - Brunla solkraftverk - Larvik kommune, Vestfold – 2025/12124 – Norges vassdrags- og energidirektorat](#)

Med hilsen

Martin Windju
seniorrådgiver

Tiril Stubberud Hagen
konsulent

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:

SKAGERAK KRAFT AS

Kopimottakerliste:

Tjølling Idrettsforening
Tjølling Viltstellområde
Brunlanes grunneierlag
 Brunlanes landbrukslag
DNT Larvik og Omegn
Fortidsminneforeningen avd. Vestfold
Hedrum Elgvald
KFUM - speiderne Vestfold
 Larvik Botaniske Forening
 Larvik Næringsforening
Larvik sopp- og nyttevekstforening
Naturvernforbundet i Larvik
 Naturvernforbundet i Vestfold
NJFF Vestfold
Norges Bonde- og Småbrukarlag i Vestfold
Nærmiljøutvalg Tjølling
Oslofjordens Friluftsråd
Stavern og Brunlanes næringsforening
Tjølling Bondelag
Tjølling Jeger- og fiskerforbund
Vestfold Bondelag
Næringsmiljøutvalget for Berg skolekrets - Anita Hovd
Larvik idrettsråd - Ann-Kristin Aanstad
Numedalslågen forvaltningslag - Geir Jespersen
Brunlanes jeger- og fiskerforbund - Jan Thore Nalum
Nedre Lågen - Viken Skog - Karl Markus Lukassen
Larvik og Omegns JFL - Kenneth Clementz
Nedre Lågendalen skogeierlag - Kristian Fredrik Gudem
Brunlanes Landbrukslag - Marthe Hillestad
Natur og ungdom Vestfold - Sivert Refsdal
Lardal Bondelag - Thomas Pettersen
Brunlanes driftsplanområdet - Tore Halle
Ole Petter Bjørnsen
Stavern klatre- og buldreklubb - Sveinung Isaksen
Vestre Torsrød Borettslag
Marit Kiste
Tom Nalum
Jan Haugerud
Jan Ekvall
STATENS VEGVESEN
Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard

STATNETT SF
Meteorologisk institutt
FORNYBAR NORGE
NORGES NATURVERNFORBUND
FORSVARSBYGG
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)
Norges Miljøvernforbund
Energidepartementet
Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Birdlife Norge
Luftfartstilsynet
Norskog
LEDE AS
Sabima Samarbeidsrådet For Biologisk Mangfold
AVINOR AS
Mattilsynet
Larvik og Omegns Turistforening
NHO Reiseliv
Zero Emission Resource Organisation AS
LARVIK KOMMUNE
Norges Skogeierforbund
Norsk solenergiforening
Landbruksdirektoratet
Norsk Luftambulans AS
Norges Televisjon AS
Norsk Friluftsliv
NORGES LUFTSPORTFORBUND
STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMAR
MOTVIND NORGE
OFFSHORE NORGE AS
LÅGENS FRAMTID
LARVIK BOTANISKE FORENING
BIRDLIFE NORGE AVDELING VESTFOLD
Vestfold fylkeskommune
PYUR ENERGY AS
BRUNLANES JEGER OG FISKEFORENING - JAN THORE NALUM
NHO LUFTFART
HILDE HELEN AARES
TOR HEGG
BJØRN GUNNAR BREKKE
STIG OVE FJELDSÆTER
NILS KRISTIAN STRETERE

